

Praha 31. října 2023

Uvádíme na pravou míru: Jak je to nyní s legislativou ohledně transparentnosti v odměňování a co se chystá do budoucna?

V médiích a na sociálních sítích se v posledních dnech objevily nepřesnosti, které MPSV uvádí na pravou míru. „*Vláda chystá obludné šmírování vašich výplatních pásek*“ - takové skandální titulky si mohou čtenáři v některých médiích přečíst. Články a texty ale často obsahují zavádějící informace. Pravda je taková, že ČR zatím pouze zahajuje přípravu na transpozici evropské směrnice, která se týká transparentnosti v odměňování. Faktem totiž zůstává, že ženy jsou za stejnou práci a práci stejné hodnoty odměňovány hůře než muži.

Česká republika je nyní na samém začátku příprav v souvislosti s transpozicí [evropské směrnice](#) o transparentnosti odměňování v EU. „*V klíčových oblastech se tedy teprve bude vyjasňovat, jak tuto evropskou legislativu chceme v českém prostředí uchopit. Předpokládáme, že některá opatření budou součástí připravované novely zákoníku práce, jejíž obsah by měl být znám příští rok. Některá opatření je však potřeba dobře promyslet a prodiskutovat se všemi partnery, takže budou navrženy až v pozdější novele,*“ vysvětlil ministr práce a sociálních věcí **Marian Jurečka (KDU-ČSL)**.

Podle evropské legislativy má být mimo jiné nově umožněno, aby zaměstnanci v rámci jedné kategorie práce (tu si určuje sám zaměstnavatel) na dotázání získali informaci o odměňování ostatních ve stejné kategorii. V zákoníku práce je však již řadu let platné opatření, kdy za stejnou práci a práci stejné hodnoty náleží stejná odměna všem, kdo danou práci u zaměstnavatele vykonávají.

Pokud má někdo vyšší mzdu, protože je podle objektivních kritérií výkonnější, přináší vyšší hodnotu nebo třeba vykonává úkoly navíc, samozřejmě má nárok i na vyšší odměnu stanovenou zaměstnavatelem. „*Ten by však už nyní měl být schopen odůvodnit své odměňování. V tomto smyslu se tedy nic měnit nebude. Je navíc třeba upozornit, že v ČR výdělková nerovnost mezi muži a ženami stále přetrvává,*“ upozornil ministr Jurečka. Za loňský rok činil podle dat ČSÚ tento průměrný rozdíl 17,7 %. Jedná se tak v průměru o částku 8 378 Kč měsíčně, tedy celkem 100 536 Kč za rok.

Rozdíly existují, i když se zaměříme na úroveň srovnatelných zaměstnání, například v kategorii odborných pracovníků a pracovníků účetnictví, ekonomiky, personalistiky je rozdíl ve výdělcích 15,74 % v neprospěch žen. V kategorii administrativně technických pracovníků a pracovníků vydělávají muži o 10,78 % více než ženy. V kategorii montážních dělníků a dělnic je pak rozdíl ještě vyšší, činí 19,40 %. V absolutních částkách se jedná o rozdíly v rozmezí 3 tisíce až 8 tisíc Kč měsíčně.

Zmíněné dotazování navíc neznamená možnost porovnávat mzdy konkrétních lidí. Právo na informace vznikne dle směrnice pouze na údaj o průměru výdělku na stejné nebo srovnatelné pozici podle pohlaví. Tato informace už je ale dostatečná na to, aby dotazující osoba mohla odvodit, zda reálně bere za svou práci méně než její kolegyně, a případně se dále doptat na důvody. Ty vysvětlit by nemělo být nic složitějšího, protože zaměstnavatel by měl mít nastaven svůj vnitřní systém logiky odměňování.

Praha 31. října 2023

Řešení problému rozdílného odměňování žen a mužů v České republice se MPSV dlouhodobě věnuje, a to zejména prostřednictvím [projektu Rovná odměna](#). Ten spolupracuje s veřejnými institucemi, profesními a neziskovými organizacemi a vědeckými pracovišti. Poskytuje nástroje a poradenství pro interní měření rozdílů v odměňování žen a mužů. Nástroj [Logib](#) si v pilotním testování vyzkoušelo přes [30 zaměstnavatelů](#), byly mezi nimi například společnosti jako řetězec velkoobchodních prodejen [Makro](#) či [Skupina ČEZ](#), IKEA a aktuálně ho využívají další.

Gestorem transpozice směrnice je MPSV a spolugestorem Úřad vlády ČR. MPSV má nyní za sebou úvodní administrativu spojenou s transpoziční činností vůči Odboru kompatibility s právem EU. Nyní ustavuje pracovní skupinu, která bude postupně danou legislativu připravovat k transpozici. V projednávání klíčových bodů se počítá s účastí sociálních partnerů.

- Odkaz na plné znění směrnice: [EUR-Lex - 32023L0970 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)